

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Markus Kauppinen | 28.9.2016

**Pelastusviranomaisten ajankohtaispäivät
pelastustoimen laitteista 27. – 28.9.2016**

**Tarkastuslaitosasioita
Tukesin puheenvuoro**

SISÄLTÖ:

Lainsäädäntö

Tarkastuslaitokset

Hyväksyntä ja valvonta

Tarkastustilastot 2015

Ajankohtaista

tuke

LAINSÄÄDÄNNÖN KEHITYS 1999 ->

- **1999: Pelastustoimilaki 561/1999 ja laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta 562/1999**
 - palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoliikkeiden, käsisammutinliikkeiden ja tarkastuslaitosten hyväksyntä Tukesille
- **1999:** Sisäministeriön asetukset ja määräykset palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoista sekä käsisammuttimien tarkastuksesta
- **2000:** Laitelain 562/1999 siirtymäkausi päättyy
- **2001:** Uudistettu käsisammutinasetus 790/2001
- **2003:** Pelastuslaki 468/2003
- **2005:** Uusi käsisammuttimien tarkastusasetus 917/2005
- **2007: Uudistettu laki pelastustoimen laitteista 10/2007**
 - Lain 562/1999 nojalla annetut sisäministeriön asetukset ja määräykset jäivät voimaan
- **2011:** Pelastuslaki 379/2011

Tarkastuslaitoksen tehtävät palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoissa

- Palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoja saavat asentaa ja huoltaa Tukesin hyväksymät liikkeet
- **Laitteistojen vaatimustenmukaisuutta ja toiminnan luotettavuutta varmistetaan tarkastuslaitosten tarkastuksilla käyttöönoton yhteydessä ja käyttöiän ajan**
 1. Tarkastukset on tehtävä puolueettomasti ja tasapuolisesti kaikille tarkastusten tilaajille
 2. Riippumattomuus ja ammattitaito ovat keskeiset tarkastustoiminnan vaatimukset

PELASTUSTOIMEN LAITELAKI ja SM:n SÄÄDÖKSET

Palonilmaisu- ja sammutuslaitteistojen tarkastukset

Palonilmaislaitteistot

- Käyttöönottotarkastus (varmennustarkastus) ennen paloilmottimen kytkemistä hätäkeskukseen
- Määräaikaistarkastukset yleensä 3 vuoden välein

Sammutuslaitteistot

- Käyttöönottotarkastus ennen rakennuksen loppukatselmusta ja käyttöönottoa
- Määräaikaistarkastukset 2 tai 4 vuoden välein

TARKASTUSLAITOKSET

Palonilmaisulaitteistot

- Ab Alarm Control Alco Oy
- DEKRA Industrial Oy
- Inspecta Tarkastus Oy

Sammutuslaitteistot

- Ab Alarm Control Alco Oy
- DEKRA Industrial Oy
- Inspecta Tarkastus Oy

TARKASTUSLAITOKSEN YLEISET VAATIMUKSET

1. Ammattitaitoinen henkilökunta
 2. Toiminnan edellyttämät välineet, laitteet ja järjestelmät ml. tarkastustodistusten ylläpito- ja tallennusjärjestelmä
 3. Toiminnallinen ja taloudellinen riippumattomuus sekä puolueettomuus
 4. Vastuuvakuutus
 5. Suomessa rekisteröity oikeushenkilö
- **Vaatimukset todennetaan ulkopuolisen riippumattoman arvioinnin perusteella**
- Akkreditointi ei ole pakollinen paloilmaisu- ja sammutuslaitteistojen tarkastuslaitoksille

TARKASTUSTOIMINNAN YLEISIÄ VELVOITTEITA

1. Tarkastustehtävät ovat julkisia hallintotehtäviä, joissa edellytetään teknistä erityisosaamista
2. Tehtävien hoitamista koskevat rikosoikeudellinen virkavastuu ja hallintolain velvoitteet
3. Tehtävien hoitamisesta on annettava pyydettäessä tietoja toimivaltaiselle viranomaiselle
4. Alihankkijalla tai tytäryhtiöllä on oltava vastaava pätevyys
5. Vuosittain toimintakertomus tarkastuslaitoksen hyväksyneelle taholle (viranomainen tai ministeriö lainsäädännön mukaisesti)

TARKASTUSLAITOSTEN HYVÄKSYMINE, VALVONTA ja YHTEISTYÖ

Hyväksyntä

- Tukes hyväksyy palonilmaisu- ja sammutuslaitteistojen tarkastuslaitokset
- Hyväksyntä perustuu riippumattomaan arviointilausuntoon

Valvonta

- Tarkastuslaitokset toimittavat Tukesille vuosikertomukset
- Tarkastustoiminnasta kyselyjä Tukesille liittyen tarkastustuloksiin ja tarkastusvaatimuksiin

Tarkastuslaitosten yhteistyö

- Tarkastuslaitokset osallistuvat yhteistyökokouksiin, joita pidetään 1 – 2 kertaa vuodessa

TARKASTUSTILASTOT

Tarkastustilastot vuodelta 2015 Tarkastuslaitosten vuosikertomukset

Yhteensä **10 588** palonilmaisu- ja sammutuslaitteistotarkastusta vuonna 2015

Palonilmaisulaitteistot	Käyttöönotto tarkastuksia	Määräaikaistarkastuksia	
	1 943	5 027	
Sammutuslaitteistot	Käyttöönotto tarkastuksia	Määräaikaistarkastuksia	
	786	2 832	
Tarkastustulos	Täyttää vaatimukset	Puutteet korjattavissa	Ei täytä vaatimuksia
Palonilmaisulaitteistot	15 %	85 %	n. 1 %
Sammutuslaitteistot	20 %	80 %	n. 0,5 %

YHTEENVETO TARKASTUSHAVAINNOISTA

Vuosikertomukset 2015

Palonilmaisulaitteistot

- Eri aikakausien laitteistot aiheuttavat ongelmia
- Puutteita paikantamiskaavioissa ja asiakirjoissa
- Hälyttimet eivät kuulu riittävästi
- Palonilmaisulaitteistoihin liitettyjen sammutuslaitteistojen kytkennöissä puutteita

Sammutuslaitteistot

- Käyttöön otossa puutteita asiakirjoissa ja asennustöiden viimeistelyssä, puutteet saatu pääosin korjattua tarkastuksen yhteydessä
- Määräaikaistarkastuksissa havaittu vuosihuoltojen laiminlyöntejä ja puutteita kunnossapidon dokumentoinnissa

Yleiset havainnot

- Tarkastuslaitosten toimintatavoissa ja tarkastusvaatimuksissa on eroavaisuuksia kummallakin sektorilla
- Palonilmaisulaitteistojen kumoutunutta SM:n määräystä ei ole uudistettu

AJANKOHTAISTA TARKASTUSTOIMINNASTA

1. Eriävät tarkastustulokset

- Tullut esiin sammutuslaitteistojen tarkastuksissa
- Sama kohde, mutta esim. käyttöönottotarkastuksen ja määräaikaistarkastuksen tekee eri tarkastuslaitos
 - Pyrittävä yhteiseen tulkintalinjaan

2. Lainsäädännön ajantasaisuus

- Paloilmaisulaitteistojen SM:n määräystä ei ole uudistettu
- Toimitaan kumotun määräyksen mukaan

3. Painelaittevaatimusten huomioon ottaminen

- Kaasusammutuslaitteiston pulloyhdistelmän sijoituspaikan tarkastaminen painelaitteiden tarkastuslaitoksella: $V > 450 \text{ L}$
- Vesisummutusjärjestelmän painesäiliöiden rekisteröinti:
 $PS \times V > 3 \text{ 000}$

AJANKOHTAISTA TARKASTUSTOIMINNASTA

Tukesin uutiskirje 1/2016, toukokuu 2016

1. Tyytymättömyys tarkastustulokseen

- Jos asiakas on tyytymätön tarkastustulokseen, on siihen haettava oikaisua tarkastuslaitokselta
- Tarkastustulosta ei voi kumota toisen tarkastuslaitoksen tarkastuksella

2. Aerosolisammutuslaitteistot

- Aerosolisammutuslaitteistojen tarkastuslaitostarkastuksia ei rinnasteta lakisääteisiin tarkastuksiin

3. Sammutuslaitteiston keskuslaitteen muutostyö

- Sammutuslaitteiston keskuslaitteen korvaaminen uudella edellyttää tarkastuslaitoksen suorittamaa käyttöönottotarkastusta

4. Asennusliikkeiden valvonta käyttöönottotarkastuksilla

- Tukes osallistuu pistokoeluonteisesti tarkastuslaitoksen suorittamaan käyttöönottotarkastukseen asennusliikkeen toiminnan valvomiseksi

TARKASTUSTOIMINTA ja HALLINTOLAIN PERIAATTEET Hallintolaki 6 §

Yhdenvertaisuusperiaate

- Asiakkaita on kohdeltava tasapuolisesti ja johdonmukaisesti

Tarkoitussidonnaisuuden periaate

- Tarkastusten tulee perustua säädöksiin ja harkintavaltaa ei saa käyttää väärin

Objektiviteettiperiaate

- Tarkastukset on tehtävä puolueettomasti

Suhteellisuusperiaate

- Tarkastukset on suoritettava oikeasuhtaisesti ja kohtuullisuus huomioiden

Luottamuksensuojaperiaate

- Asiakkaiden tulee voida luottaa tarkastustoiminnan tulkintalinjan pysyvyyteen

KIITOKSET !

Markus Kauppinen

puh. 029 5052 519

markus.kauppinen@tukes.fi

